

Národná agentúra
programu Erasmus+
pre vzdelávanie
a odbornú prípravu

TEMATICKÝ MONITORING PROJEKTOV KA2

Inklúzia a rozmanitosť:
od priority k reálnemu dopadu

Erasmus+
Obohacujeme životy, rozširujeme obzory.

PREČO? Prečo je inklúzia prioritou Erasmus+

Rovnaká príležitosť ešte neznamená rovnakú možnosť ju využiť

Program Erasmus+ podporuje rovnosť príležitostí a prístupu pre všetkých. Inklúzia preto nie je „doplnková téma“, ale spôsob, ako odstraňovať bariéry, ktoré ľuďom bránia vstúpiť do programu, plnohodnotne sa zapojiť a profitovať z výsledkov.

Kľúčová otázka pre KA2: Ktoré bariéry projekt odstraňuje – a pre koho?

PRÍSTUP

Môžem sa k príležitosti dostať?

PARTICIPÁCIA

Môžem sa plnohodnotne zapojiť?

PRÍNOS

Môžem z účasti reálne profitovať?

ČO TEDA ZNAMENÁ INKLUZÍVNY KA2 PROJEKT?

Od deklarovanej priority k projektovej logike

Inklúzia nie je jedna aktivita ani jedna cieľová skupina. Mala by byť čitateľná v celom projekte – od analýzy bariér až po zmenu, ktorú projekt vytvorí.

INKLÚZIA ≠ IBA ZDRAVOTNÉ ZNEVÝHODNENIE

Nehľadajme kategóriu človeka. Hľadajme bariéru.

Programová príručka uvádza osem referenčných typov bariér. Môžu pôsobiť samostatne alebo sa kombinovať; zoznam nie je vyčerpávajúci.

Zdravotné
postihnutie

Zdravotné
problémy

Vzdelávacie
bariéry

Kultúrne
rozdiely

Sociálne
bariéry

Ekonomické
bariéry

Diskriminácia

Geografické
bariéry

Príklad: „vidiecka škola“ môže súčasne čeliť geografickej, dopravnej, ekonomickej aj informačnej bariére.

Projekt môže byť o inklúzii – a pritom nemusí byť realizovaný inkluzívne.

1 INKLÚZIA AKO TÉMA

Projekt rieši inklúziu obsahovo – napr. vytvára metodiku pre prácu so žiakmi so špecifickými potrebami.

2 INKLÚZIA ÚČASTNÍKOV

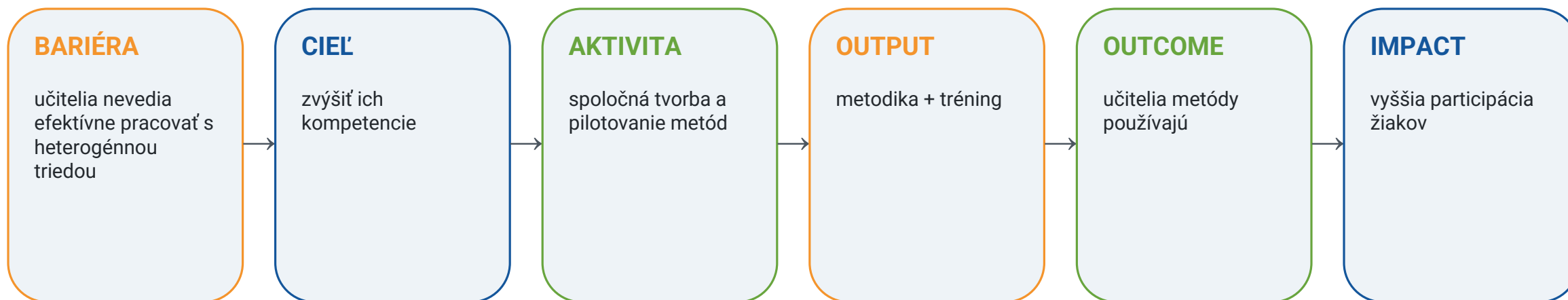
Ľudia, ktorých sa problém týka, sú zapojení do analýzy potrieb, tvorby, testovania alebo hodnotenia.

3 INKLUZÍVNA REALIZÁCIA

Aktivity, komunikácia a výstupy sú navrhnuté tak, aby nevytvárali nové bariéry.

OD POTREBY K DOPADU

Kde v projektovej logike vidíme inklúziu?

Monitorovacia otázka: Vieme preukázať iba to, čo sme vytvorili – alebo aj to, čo sa vďaka projektu zmenilo?

KOHO PROJEKT SKUTOČNE ZAPÁJA?

„Projekt pre“ nie je automaticky „projekt s“ cieľovou skupinou.

TARGET GROUP

pre koho je projekt určený

PARTICIPANT

kto sa zúčastňuje aktivít

BENEFICIARY

kto má z výsledku prospech

CO-CREATOR

kto spoluvytvára riešenie

Pýtajme sa: Kto identifikoval potreby? Kto navrhol riešenie? Kto testoval výstupy? Kto posúdil, či fungujú?

FOR → WITH → BY

PARTICIPÁCIA MÁ RÔZNU HĽBKU

Nie každý projekt musí dosiahnuť najvyšší stupeň – musí však vedieť, prečo volí konkrétnu úroveň.

1 INFORMUJEME

cieľová skupina dostáva
informácie

2 PÝTAME SA

zbierame názory a potreby

3 KONZULTUJEME

názory ovplyvňujú riešenie

4 SPOLUTVORÍME

ľudia sa podieľajú na
tvorbe a testovaní

5 SPOLUROZHODUJEME

majú reálny vplyv na
rozhodnutia

Nie „dokáže sa účastník prispôbiť projektu?“, ale „dokáže sa projekt prispôbiť účastníkovi?“

FYZICKÉ

priestor, doprava, bezbariérovosť

DIGITÁLNE

platforma, formát, prístupnosť

JAZYKOVÉ

zrozumiteľnosť, jazyk, komunikácia

FINANČNÉ

náklady účasti, predfinancovanie

SOCIÁLNE

bezpečie, podpora, sprevádzanie

ORGANIZAČNÉ

čas, miesto, flexibilita, procesy

JE INKLUZÍVNE AJ PARTNERSTVO?

Zloženie konzorcia ovplyvňuje, aké potreby projekt vidí a aké riešenia vytvára.

- Kto sedí pri stole a prináša expertízu?
- Kto má rozhodovaciu právomoc a kontrolu nad zdrojmi?
- Je organizácia zastupujúca cieľovú skupinu partnerom – alebo iba „dodávateľom respondentov“?
- Sú rozdielne perspektívy využité pri plánovaní, nie iba pri diseminácii?

Monitorovací signál: projekt o konkrétnej skupine bez relevantnej expertízy v partnerstve nemusí byť zlý – ale zaslúži si otázku „kto a ako overuje relevanciu riešenia?“

INKLUZÍVNY VÝSTUP ≠ VÝSTUP O INKLÚZII

„Vytvorili sme toolkit.“ — Dobre. A čo ďalej?

ACCESSIBLE?

Dostane sa k nemu cieľová skupina?

USABLE?

Dokáže ho reálne používať?

RELEVANT?

Rieši jej skutočnú potrebu?

USED?

Máme dôkaz, že sa používa?

Príklad: 120-stranová metodika v angličtine môže byť kvalitný projektový output, ale slabý inkluzívny nástroj pre cieľovú skupinu, ktorá potrebuje jednoduchý jazyk, vizuálny formát alebo lokálnu podporu.

OUTPUT ≠ OUTCOME ≠ IMPACT

Tri úrovne, ktoré by sme pri monitoringu nemali zamieňať.

OUTPUT

Čo sme vytvorili

1 metodika
5 workshopov
nový online nástroj

OUTCOME

Čo sa zmenilo

učitelia používajú nové metódy
pracovníci zmenili postupy
cieľová skupina využíva nástroj

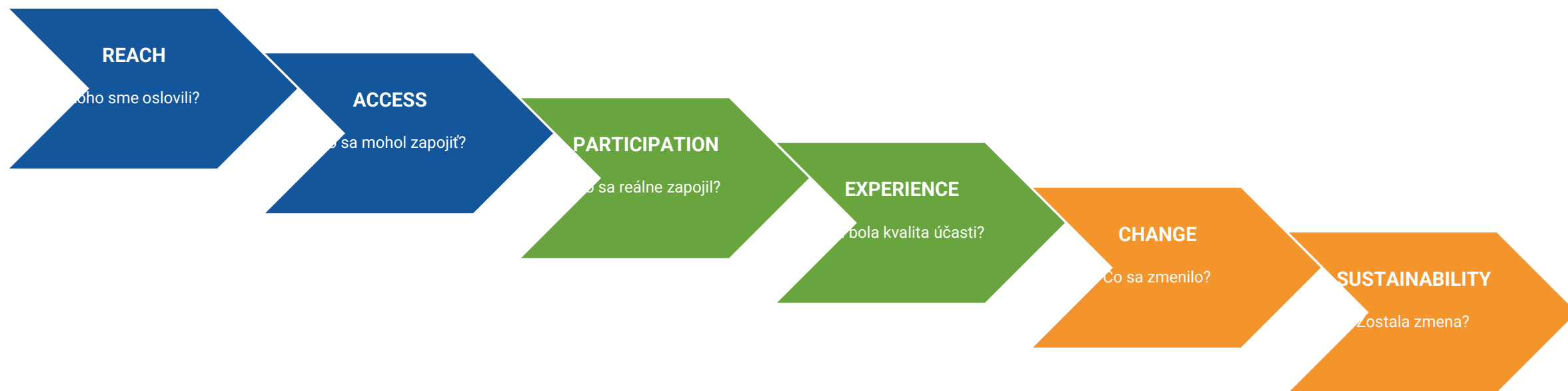
IMPACT

Čo táto zmena spôsobila

vyššia participácia
dostupnejšie služby
trvalejšia zmena praxe

Počet aktivít a produktov dokazuje realizáciu. Dopad vyžaduje dôkaz o zmene.

Počet účastníkov je údaj. Nie je to ešte dôkaz inklúzie.

ČO NÁM HOVORIA KA2 PROJEKTY V EURÓPE?

Fínska národná agentúra: impact assessment partnerstiev pre spoluprácu

71

KA2 partnerstiev

2017–2022

5 sektorov

- Spoločné plánovanie a zdieľaná hodnotová báza posilňovali projekty.
- Silná rola učiacich sa ako aktívnych aktérov bola jednou z kľúčových silných stránok.
- Experiential learning a nové pedagogické metódy podporovali inklúziu.
- Projektové myšlienky sa v niektorých prípadoch preniesli do curricula a bežnej praxe organizácií.
- Vznikali trvalejšie siete, osobné kontakty a pokračujúca spolupráca.

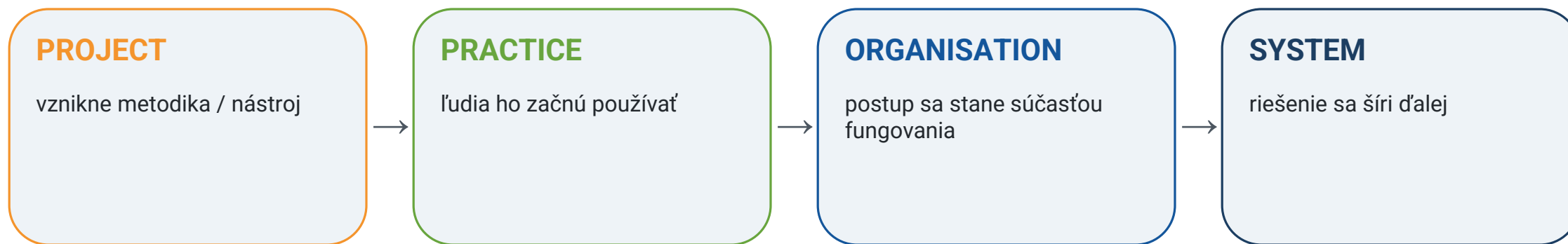
KDE INKLUZÍVNY PROJEKT NAJĽAHŠIE „SKLZNE“?

Red flags pre tematický monitoring

- ! Cieľová skupina je definovaná, ale bariéra nie.
- ! Potreby sú predpokladané – nie zisťované.
- ! Projekt je FOR, ale nie WITH.
- ! Inklúzia sa redukuje na jednu aktivitu.
- ! Output existuje, ale jeho používanie sa nesleduje.
- ! Indikátory merajú počty, nie zmenu.
- ! Prístupnosť sa rieši až dodatočne.
- ! Po skončení financovania inkluzívny prvok zanikne.

OD PROJEKTU K ORGANIZAČNEJ ZMENE

Najzaujímavejší dopad často začína až tam, kde končí projektový výstup.

„Čo bude o dva roky inak preto, že tento projekt existoval?“

Fínske hodnotenie zaznamenalo prenos projektových ideí do curricula, nové vyučovacie a koučovacie metódy aj pokračovanie spolupráce po skončení projektov.

Národná agentúra
programu Erasmus+
pre vzdelávanie
a odbornú prípravu

FROM ACCESS TO IMPACT

ACCESS → PARTICIPATION → EMPOWERMENT → CHANGE → IMPACT

Inklúzia nie je charakteristika cieľovej skupiny.
Je to kvalita spôsobu, akým projekt identifikuje bariéry, zapája ľudí a vytvára zmenu.